

APIE VAIKŲ MOKYMO SI NESĖKMES

Dažnas vaikas per pakankamai ilgą mokyklinio gyvenimo laikotarpį susiduria su didesnėmis ar mažesnėmis mokymosi problemomis. Mokymosi nesėkmių priežastys yra įvairios.

Vieno ar kelių pažinimo procesų sutrikimai. Šie sutrikimai nulemia 2/3 vaikų, turinčių mokymo problemų, žemą pažangumą. Paprastai skaitymo, rašymo, skaičiavimo sutrikimai yra nustatomi vaikui pradėjus lankyti mokyklą ir susidūrus su pirmomis mokymosi nesėkmėmis. Nežymūs regimojo ir girdimojo suvokimo, jų ryšių, atminties ar dėmesio sutrikimai gali būti tiesiog „pasislėpę“ po žemu pažangumu. Reikia atkreipti dėmesį, jei vaikas stengiasi mokytis, bet jam nesiseka, jei jam sunku žodžiu apibūdinti daiktus, reiškinius, įvykius, jei skaitydamas ir rašydamas painioja arba sukeičia vietomis raides. Gal dirba per lėtai ir daro daug „žioplų“ klaidų? Gal rašo kaip „su vištos koja“?

Akademinis atsilikimas. Tai žinių ir mokėjimo neatitikimas programiniams reikalavimams. Jis gali būti ir dėl pažinimo procesų sutrikimo, ir dėl mokinio nesimokymo, mokymosi įgūdžių stokos ar prasto lankomumo.

Neurologinė simptomatika. Būdinga padidėjęs dirglumas, jautrumas, greitas nuovargis, lėtas veiklos tempas.

Įsisenėjusios ar netinkamai sprendžiamos vaiko nesėkmės moksle paprastai iššaukia ir kitas, ne mažiau rimtas problemas:

- Mokinys gali išgyventi depresiją, tapti apatišku, visų besišalinančiu.
- Susiformuoja žemas savęs vertinimas, nepasitikėjimas savimi ar net menkavertiškumas: „aš kvailas“, „vis vien neišmoksiu“.
- Asocialus elgesys: nemandagus, grubus su tėvais, mokytojais, bėga iš pamokų, o kartais ir iš namų.
- Išgyvena nerimą ir stresą: bijo mokytojų, vengia ateiti į mokyklą kontrolinių darbų dieną.
- Skundžiasi somatiniais sutrikimais: skauda galvą, pilvą, pykina, net vemia rytais, kai reikia eiti į mokyklą.

KAIP PADĖTI VAIKUI?

- Išsiaiškinkite, ką mano pats vaikas. Ar jam pačiam atrodo, kad jis turi mokymosi problemų ir kokių?
- Rinkite informaciją apie vaiko mokymosi veiklą. Pasikalbėkite su klasės auklėtoju ir dalykų mokytojais. Tai galite daryti ir TAMO pagalba. Išsiaiškinkite, ar mokytojas mato tas pačias problemas. Kokie yra vaiko gebėjimai, mokymosi sunkumai? Ar realus žinių ir mokėjimų lygis atitinka programinius reikalavimus? Ar vaikas sugeba dirbti savarankiškai ir kartu su klase? Ar rodo pastangas? Koks vaiko darbo tempas? Kiek laiko pamokoje dirbingas? Ar atlieka namų darbus ir kokia namų darbų kokybė? Ar mokytojas taikė kitokius darbo su vaiku metodus ir būdus ir kokie pasiekti rezultatai?
- Išsiaiškinkite, ar vaikas neišgyvena krizės. Jo santykiai su draugais, alkoholio vartojimas, patyčios gali įtakoti pažangumą.
- Atkreipkite dėmesį, ar nepablogėjo vaiko sveikata, ar nepasireiškė somatiniai (kūno), neurologiniai ar kiti sutrikimai.
- Kreipkitės pagalbos į mokyklos Vaiko gerovės komisiją, kurią sudaro mokyklos direktoriaus pavaduotojas, psichologas, logopedas, spec.pedagogas, dirbantys mokykloje mokytojai. Vaiko gerovės komisija, gavusi raštišką tėvų sutikimą, atlieka vaiko, turinčio ugdymo sunkumų, pradinį įvertinimą, kolegialiai aptaria darbo su vaiku planus, programas, būdus ir metodus. Teikia rekomendacijas dirbantiems su vaiku pedagogams arba nukreipia vaiką nuodugnesniam įvertinimui į Pedagoginę-psichologinę tarnybą. Į šią tarnybą mokinio tėvai gali kreiptis tiesiogiai.